

Psihologija-znanost, ki proučuje duševne pojave, osebnost, obnašanje. // **Predmet psihologije**-tisto področje stvarnosti, ki ga psih. preučuje: duševni pojavi (zavestni, nezavestni); osebnost; obnašanje. // **Osnovna cilja psih.-spoznavni ali teoretični** (pridobivanje spoznanj o duševnem dogajanju, osebnosti, obnašanju); **-praktični** (koristna uporaba spoznanj v vsakdanjem življenju). Cilja lahko razdelimo v štiri pomembne naloge: opisovanje, pojasnjevanje ali razlaga (pomoč eksperimentalnega primerjanja), napovedovanje, spreminjanje oz. vplivanje. **Introspekcija**: samo-opazovanje, z njo opažamo svoje lastne duševne pojave, večino svojih čustev, hotenj, želja, misli, občutenj. Pomankljivost: je subjektivna, ne zmoremo opisati, kaj čutimo, nismo iskreni. Prednost: edini način opazovanja, ki nam omogoča opazovanje lastnega duševnega dogajanja. **Ekstraspekcija**: opazovanje zunanjih pojavov in značilnosti. Prednost: primerjanje rezultatov - več opazovalcev, opazovanje lahko preverjamo, bolj objektivne ugotovitve. Pomankljivosti: če opazovani ve, da je opazovan, lahko spremeni obnašanje; uporabljajo za opazovanje obnašanja, telesni videz. **Metode psih.** (načini in postopki proučevanja, s katerim pridobivamo veljavne informacije o predmetu, ki nas zanima) / **načela znanstvenega spoznavanja**-zanesljivost, veljavnost, objektivnost, sistematičnost, utemeljenost. **Osnovni načini pridobivanja podat.**: opazovanje, spraševanje.

Vrste metod: psihodiagnostične: kvalitativne (intervju, projekcijske tehnike-), kvantitativne (anketa, vprašalnik, testi, ocenjevalne lestvice, sociometrična tehnika, lestvica interesov, stališč); **raziskovalne**: načrtno opazovanje, eksperiment (naravni, laborat.); **razlagalne**: opredeljevanje, razvrščanje, posploševanje, dokazovanje, utemeljevanje, pojasnjevanje. **Kvalitativne**: uporabne v klinični praksi, težke za vrednotenje; **kvantitativne**: anketa in vprašalnik-tehnika postavljanja vnaprej pripravljenih vprašanj (odprti tip-odgovarjaš sam, zaprti-ravno obratno, kombiniran-ponujen odgovor+lasten). **Lestvica lažnivosti**: skrita v anketi, vprašanje je obrnjeno. **Vprašalniki osebnosti**: -kvantitativne psihodiagnostične tehnike-z njimi ugotovimo diagnostiko osebnosti, lastnosti; iz odgovora izmerimo stopnjo določene osebnostne lastnosti. **Ocenjevalne lestvice**: številska, opisna, kombinirana, grafična. **Eksperiment**: je sistematični postopek; ki poteka v nadzoro-vanem okolju; s katerim izzovemo neko psihično dejavnost; načrtovano spreminjamo pogoje, od katerih je dejavnost odvisna; natančno opazujemo dejavnost, ugotavljamo njene spremembe. **Spremenljivke**: neodvisna (namerno spreminjanje, da ugotovimo vpliv: vzrok); odvisna (posledica); irelevantne (potencialno moteče, ki delujejo na odvisno) Skupine poskusnih oseb: *eksperimentalna* (pod vplivom neodvisne); *kontrolna* (ni pod vplivom neodvisne). Hipoteza (napoved odnosov med sprem.): ničevna, smerna